

Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIPEZ)

ÚVOD

Oblast zadávání veřejných zakázek upravuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (ZVZ). Zadávání veřejných zakázek je významnou součástí národního hospodářství a tvoří téměř 17 procent hrubého domácího produktu v ČR, což představuje v absolutní výši více než 600 miliard korun ročně. V Informačním systému o veřejných zakázkách je uveřejňováno 55 % celkového finančního objemu veřejných zakázek, zbytek představují veřejné zakázky malého rozsahu nebo zakázky zadávané dle výjimek z působnosti zákona (§ 18 a § 19 ZVZ). Významným prvkem vedoucím k posílení zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace při zadávání všech veřejných zakázek je využití elektronických postupů. Dlouhodobé sledování rozvoje elektronického zadávání veřejných zakázek ukázalo, že je třeba výrazným způsobem podpořit zadavatele v této oblasti, a proto vznikl projekt NIPEZ.

CO JE NIPEZ

NIPEZ je **modulárně členěná soustava informačních systémů** a komunikačního rozhraní, jehož cílem je podpořit procesy elektronizace zadávání veřejných zakázek. **Systém obsáhne uveřejňování informací o veřejných zakázkách, elektronická tržiště a elektronické nástroje pro zadávání veřejných zakázek.** NIPEZ bude poskytovat programové řešení, metodickou a technickou podporu při **zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek na všech úrovních veřejné správy** a pro všechny kategorie zakázek podle zákona o veřejných zakázkách.

NIPEZ má vazbu na projekt Smart Administration – vládní program zlepšení podmínek výkonu veřejné správy s podporou poskytovanou v rámci strukturálních politik EU – zejména Integrovaného operačního programu.

Vláda chce dosáhnout lepších veřejných služeb a lepší veřejné správy tak, aby naplnila očekávání občanů, flexibilně reagovala na jejich potřeby a přitom fungovala hospodárně. Jak přispěje NIPEZ k naplnění cílů Smart Administration, ukazuje následný obrázek.

- > **Technologie** – díky využití elektronických nástrojů se odstraní nadbytečné „papírování“ a ulehčí se styk občana (podnikatele) s veřejnou správou a také komunikace uvnitř veřejné správy.
- > **Občan** – veřejná správa bude průhlednější. V rámci projektu NIPEZ bude posílen jednotný systém zveřejňování (vše na jednom místě), v němž občané získají přehledné informace o zadávacích řízeních.
- > **Úředník** – bude výrazně usnadněna práce úředníků. Dojde k omezení chybovosti a zvýšení efektivity jejich pracovní činnosti. Projektem budou dotčeni zejména úředníci, kteří participují na procesu zadávání veřejných zakázek.
- > **Organizace** – projekt zjednoduší veškerou komunikaci se zadavatelem, například přístup k zadávací dokumentaci veřejných zakázek, a posílí průhlednost jejich zadávání. Prostřednictvím NIPEZ budou eliminována slabá místa současného stavu (např. aktivity subjektů šedé ekonomiky).
- > **Finance** – svým řešením projekt NIPEZ přispěje ke zvýšení efektivity nákladů a lepšímu rozdělení zdrojů, což povede k nižšímu zatížení rozpočtů, resp. efektivnějšímu a účelnějšímu využití rozpočtových zdrojů.
- > **Legislativa** – implementace NIPEZ bude doprovázena legislativními kroky, které budou zajišťovat zvolenou míru závaznosti používání NIPEZ.

TECHNICKÉ ŘEŠENÍ NIPEZ

Systém v sobě zahrnuje:

> **Moduly pro plnění zákonné povinnosti:**

– zadavatelů v oblasti uveřejňování informací o veřejných zakázkách – „věstník“ (viz ustanovení § 146 zákona o veřejných zakázkách (dále ZVZ)).

– Ministerstva pro místní rozvoj (gestor ZVZ) v oblastech:

> vedení seznamu kvalifikovaných dodavatelů (viz ustanovení § 125 a násl. ZVZ), vedení seznamu certifikovaných dodavatelů (viz ustanovení § 135, odst. 5 ZVZ),

> vedení rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek a plnění koncesních smluv (tzv. „black listu“),

> zajištění statistických výstupů o veřejných zakázkách (zejména dle ustanovení zadávacích směrnic ES).

> **Modul e-tržišť**, webová aplikace, která umožňuje elektronické zadávání veřejných zakázek ve stanovených zadávacích řízeních.

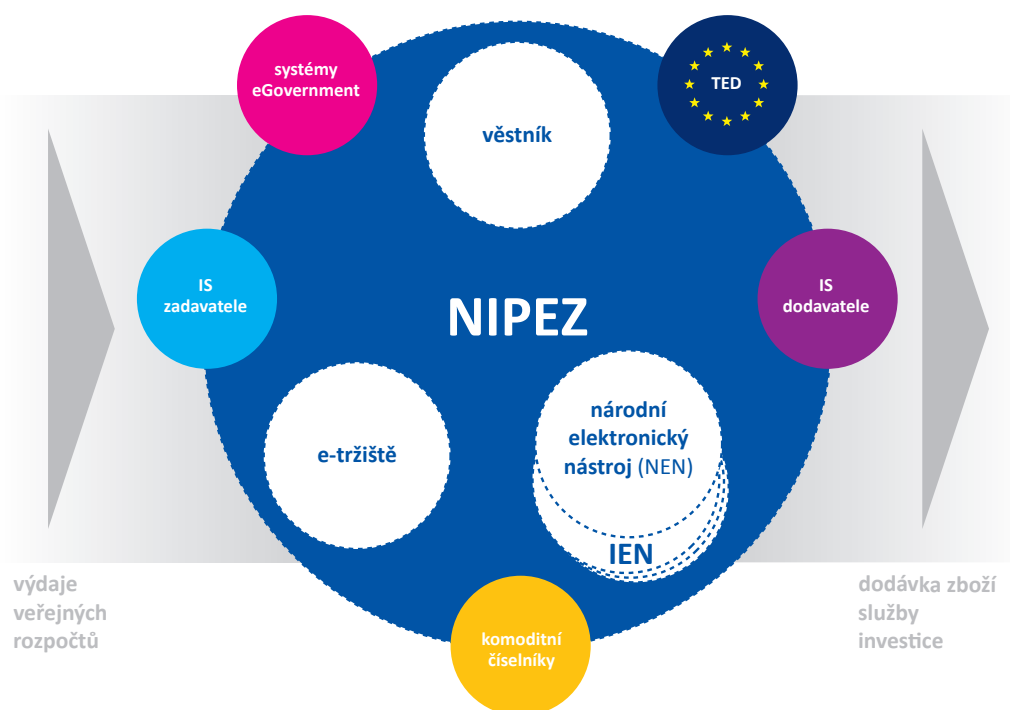
> **Elektronické nástroje** (národní a individuální), prostřednictvím nichž zadavatelé a dodavatelé provádějí úkony v zadávacím řízení v elektronické podobě.

> **NEN** – (Národní elektronický nástroj) – je informační systém obsahující komplexní funkcionalitu zejména pro plánování a přípravu všech veřejných zakázek včetně procesní podpory zadavatele; ucelenou evidenci zadávacích řízení v organizaci zadavatele pro účely řízení, monitoringu, statistik a analýz o skladbě prováděných nákupů. Poskytuje i možnost provádět vybrané či všechny úkony v zadávacím řízení v elektronické podobě a další podpůrné funkce.

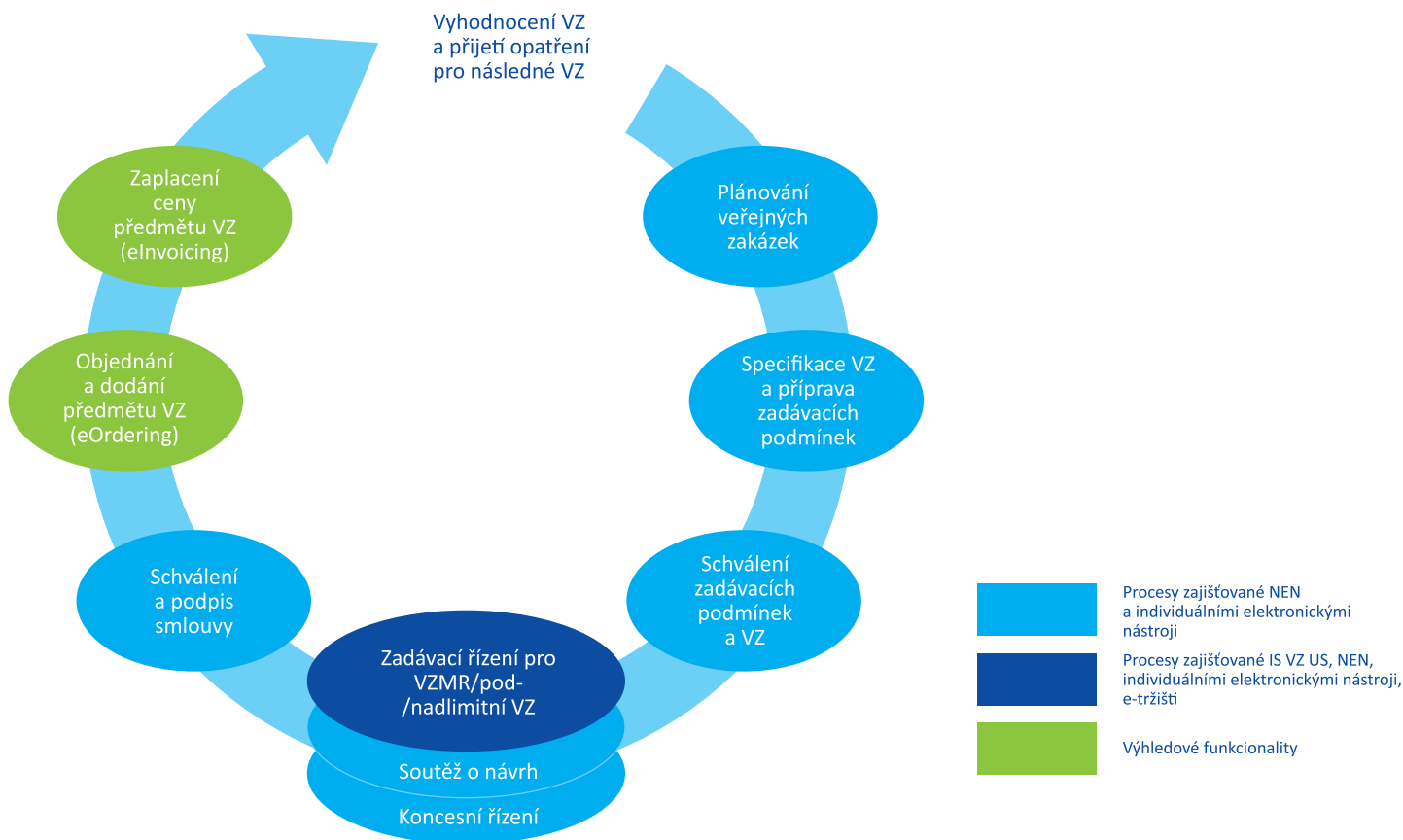
> **IEN** – (Individuální elektronické nástroje) – jde o informační systémy s více či méně ucelenou funkcionalitou pro zadávání VZ, které si vytvářejí ti zadavatelé (resorty), kteří nechtějí používat NEN. Všechny tyto nástroje budou upraveny a poté používány ve shodě s technickou specifikací NEN.

> **Rozhraní na interní informační systémy (IS) zadavatele/dodavatele** – (Informační systémy zadavatele/dodavatele) – jedná se o rozhraní, pro která bude NIPEZ poskytovat webovou službu.

> **Rozhraní na jiné interní informační systémy (IS)** slouží jiným interním a externím informačním systémům – například Systému **TED** – (Tenders Electronic Daily) elektronické verzi „Dodatku k Úřednímu věstníku Evropské unie“, který se věnuje evropským veřejným zakázkám a poskytuje bezplatný přístup k obchodním příležitostem v rámci EU. Přes externí rozhraní bude možno přistupovat ke komoditním číselníkům nebo systémům eGovernment za účelem zajištění vazby na procesy, které předchází či následují po veřejné zakázce (VZ) a za účelem sdílení dat.

NIPEZ nabídne ucelenou informační podporu pro **celý životní cyklus veřejných zakázek (VZ)**.

Na národní úrovni (a centrálně) budou v rámci NIPEZ provozovány tyto moduly:

- > **Jednotný uveřejňovací systém** – informace o veřejných zakázkách budou na národní úrovni České republiky uveřejňovány na jedné webové adrese (elektronický věstník), na které je budou zájemci schopni vždy pohodlně najít.
- > **Elektronická tržiště**, která budou navazovat na stávající systém e-tržišť pro veřejnou správu.
- > **Technická specifikace pro elektronické nástroje** – zadavatelé při vývoji či úpravě elektronických nástrojů zajistí splnění požadavků této technické specifikace (půjde o minimální požadavek).
- > **Národní elektronický nástroj (NEN)** – pokrývá svou funkcionalitou požadavky Technické specifikace (stěžejní životní cyklus VZ – příprava, administrace). Zajišťuje rozhraní na jiné interní a externí informační systémy (vazby na procesy, které předchází či následují po veřejné zakázce). Bude k dispozici k používání jednotlivým zadavatelům/resortům.

LEGISLATIVNÍ CESTA PROJEKTU NIPEZ

Vytvoření návrhu modelu NIPEZ představuje jedno z opatření Národního plánu zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek pro období let 2006 – 2010. Vytvoření návrhu modelu NIPEZ bylo schváleno usnesením vlády České republiky č. 574 ze dne 4. května 2009. **Nasazení vytvořených částí NIPEZ bude probíhat ve dvou etapách.**

1. etapa – povinné používání NIPEZ ústředními orgány státní správy (ÚOSS). Tato povinnost bude uložena **Nařízením vlády ČR**, jehož součástí budou **podmínky a pravidla** využívání jednotlivých modulů a **technická specifikace**, která stanoví technické požadavky na funkčnost národního elektronického nástroje a individuálních

elektronických nástrojů. Na základě vyhodnocení výsledků této etapy bude rozhodnuto o povinném používání všemi zadavateli veřejných zakázek v ČR.

2. etapa – povinné používání NIPEZ všemi zadavateli veřejných zakázek v ČR. Nezbytným předpokladem realizace je novela zákona o veřejných zakázkách.

CÍL A PŘEDPOKLÁDANÝ PŘÍNOS PROJEKTU NIPEZ

Hlavním cílem průřezového projektu NIPEZ je dosáhnout významných finančních úspor elektronizací zadávání veřejných zakázek v České republice, a to:

- > snížením cen nakupovaných komodit,
- > snížením transakčních nákladů na straně zadavatelů i dodavatelů.

Celý proces zadávání a vyhodnocování veřejné zakázky bude možné od začátku až do samého závěru sledovat prostřednictvím Internetu. Využíváním infrastruktury NIPEZ dojde ke snazší komunikaci, mnohem efektivnějšímu rozhodování a rychlejšímu vyhodnocení. V neposlední míře elektronizací celého procesu výrazně ubude byrokracie a posílí se systémová pravidla pro zadávání. Vedle finančních úspor lze rovněž očekávat:

- > **Větší transparentnost zadávání** – zejména u standardizovaných komodit povinně zadávaných elektronicky v rámci míry závaznosti.
- > Zjednodušený přehled dodavatelů o nabídkách veřejným institucím.
- > **Zjednodušený přístup** Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k zrealizovaným tendrům v rámci provádění dohledové činnosti.
- > Zjednodušený přístup kontrolních orgánů k realizovaným tendrům v rámci provádění kontrolní činnosti.
- > Snížení počtu námitek proti postupům zadavatele díky zvýšení transparentnosti v rámci elektronického zadávání.
- > **Lepší přehled zadavatelů o veřejných zakázkách v rámci organizace**, včetně možnosti lépe provádět výdajové analýzy a optimalizovat nákup.
- > Procesní kontrolu správnosti postupu při výběru dodavatelů v rámci projektů financovaných či spolufinancovaných z fondů EU a eliminaci rizika vrácení prostředků z důvodů nedodržení těchto postupů.
- > **Zlepšení informovanosti veřejnosti o zadávaných VZ.**
- > Usnadnění přístupu k veřejným zakázkám dodavatelům z řad malých a středních podniků.
- > **Urychlení procesu vyhodnocování nabídek** a rovněž rozšíření konkurenčního prostředí mezi dodavateli za současného udržení standardů spolehlivosti a kvality dodávek.

Další postup projektu NIPEZ:

Aktivity byly rozděleny v závislosti na prioritách nositele projektu a možnostech úpravy legislativního rámce do dvou následujících projektů:

1. Projekt – Vytvoření a spuštění nové verze e-tržišť, NEN a ostatních modulů NIPEZ.

V rámci tohoto projektu budou realizovány tyto aktivity:

- > Zpracování technické specifikace pro e-tržišť.
- > Zpracování kategorizace a standardizace komodit vhodných pro zadávání prostřednictvím e-tržišť.
- > Příprava legislativy a metodických pokynů pro e-tržišť.
- > Příprava podkladů pro části zadávacích podmínek výběru provozovatelů e-tržišť.
- > Zpracování technické specifikace pro NEN (vč. rozhraní), USISVZ a individuální elektronické nástroje.

- > Zpracování kategorizace a standardizace pro ostatní komodity.
- > Příprava/novelizace legislativy v souvislosti s NEN a dalšími částmi NIPEZ.
- > Vývoj Národního elektronického nástroje (NEN).
- > Příprava dalších částí zadávacích podmínek (např. provozní řád apod.) pro výběr dodavatele a provozovatele NEN a provozovatele Uveřejňovacího subsystému informačního systému veřejných zakázek (IS VZ US).

- > Průřezové aktivity projektu NIPEZ:
 - Technický a projektový dozor.
 - Zajištění dotačního managementu.
 - Informační kampaň.
 - Externí audit.
- > Pilotní provoz e-tržišť.
- > Provoz e-tržišť.
- > Provoz Národního elektronického nástroje (NEN).
- > Provoz informačního systému veřejných zakázek uveřejňovacího subsystému (IS VZ US).

2. Projekt – Školení uživatelů NIPEZ

Součástí projektu NIPEZ bude rozsáhlá informační kampaň zahrnující odborná školení uživatelů, semináře a workshopy. Úkolem kampaně bude seznámení zadavatelů i dodavatelů s možnostmi využití NIPEZ, osvojení základních postupů při realizaci zadávacích řízení prostřednictvím NIPEZ a prohloubení znalostí v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek.